

Datum:
2026-08-26

Diarienummer:
AMN-2026-00383

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson och Erika Sjöqvist

Uppföljning och kontroll av arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

I ärendet informerar förvaltningen om vilka åtgärder som förvaltningen har genomfört eller påbörjat utifrån den granskning av den interna kontrollen av utbetalningar av föreningsbidrag som kommunrevisionen gjorde 2024.

Förvaltningen informerar också om rutinerna för återredovisning av föreningsbidrag och uppföljning av idéburna offentliga partnerskap samt vilka kontroller som förvaltningen genomför av föreningar som beviljas föreningsbidrag.

Beredning

Ärendet har beretts av arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

Utifrån kommunrevisionens granskning 2024 av den interna kontrollen av utbetalningar av föreningsbidrag har förvaltningen genomfört ett utvecklingsarbete för att förebygga och förhindra felaktiga utbetalningar och oegentligheter inom nämndens föreningsbidrag. Det omfattar bland annat reviderade riktlinjer för arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag (antogs 2025), ändringar i delegationsordningen, kompetensutveckling, förtydliganden och utökad dialog med föreningar i ansökningsförfarandet, kontroll av hyresskulder inför beslut om föreningsbidrag och uppföljning under pågående bidragsperiod.

Föreningar som beviljas verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser eller utvecklings- och projektbidrag ska återredovisa genomförd verksamhet senast två månader efter avslutad bidragsperiod. Alla återredovisningar för 2025 har godkänts av förvaltningen. Dessa anmälades till nämndens sammanträde i juni i år.

Uppföljning av idéburna offentliga partnerskap sker på den aktuella styrgruppens möten två gånger per år. Vanligtvis genomför förvaltningen också en utvärdering av överenskommelsernas insatser, mål och resultat.

Sedan 2025 genomförs årligen motiverade eller slumpmässiga stickprovskontroller av ett urval av de föreningar som föregående år beviljats föreningsbidrag. Kontrollen görs genom kontakt med föreningen och inhämtande av uppgifter från Skatteverket och Kronofogden. De uppgifter som granskas är bland annat föreningens resultat- och balansräkning, skattekontoutdrag, om det finns några skulder registrerade på föreningen och verifikation av större inkomster och utgifter. Stickprovskontrollerna för 2025 uppmärksammade ett behov av att förtydliga reglerna kring resekostnader samt lön, ersättning och arvode till föreningarnas volontärer. Alla stickprov godkändes efter komplettering.

Utöver stickprovskontroller genomför förvaltningen omvärldsbevakning. På så sätt uppmärksammade förvaltningen att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har återkrävt bidrag från Eritreanska riksförbundet utifrån att föreningen inte bedömdes uppfylla myndighetens demokratikriterier (MUCF Dnr 0783/23, 1543/24, 1544/24). Förvaltningen har efter granskning kunnat påvisa att två eritreanska föreningar i Uppsala har samarbete med Eritreanska riksförbundet. Dessa har nekats bidrag för 2026.

Den bästa förebyggande åtgärden är en regelbunden dialog med föreningarna. Förvaltningen planerar att årligen bjuda in till dialogforum med föreningslivet. Förvaltningen kommer också att bibehålla de enskilda dialogerna inför och under ansökningsperioden liksom den löpande uppföljningen av beviljad verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-08-26
- **Bilaga 1**, Uppföljning och kontroll av arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Rapport

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson

Bilaga 1. Uppföljning och kontroll av arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag

I juni 2025 redovisade förvaltningen status på arbetet med att förebygga och upptäcka oegentligheter inom nämndens föreningsbidrag (AMN-2025-00318). Förvaltningens arbete med att förebygga och förhindra välfärdsbrott, felaktiga utbetalningar och oegentligheter inom nämndens föreningsbidrag finns också beskrivet i nämndens verksamhetsuppföljning samt i uppföljningen av nämndens internkontrollplan. Denna rapport är en fördjupad redogörelse för förvaltningens och det kommungemensamma arbetet med uppföljning och kontroll av föreningsbidrag.

Åtgärder utifrån kommunrevisionens senaste granskning

År 2024 granskade Uppsala kommuns revision, med stöd av revisionsföretaget KPMG, den interna kontrollen av utbetalningar av föreningsbidrag (KRN-2024-00021). Granskningen initierades mot bakgrund av en ökande risk för att föreningsbidrag kan utnyttjas för välfärdsbedrägerier. För att effektivt motverka felaktiga utbetalningar och säkerställa att bidragen används på rätt sätt krävs tydlig styrning, kontinuerlig uppföljning och ändamålsenliga rutiner.

Kommunrevisionen rekommenderade berörda nämnder:

- att förstärka samarbetet i handläggningen och uppföljningen av momentet ”Godkänd aktör”,
- att överväga gemensamma riktlinjer för uppföljning av bidrag och hantering av misstankar om felaktiga utbetalningar samt säkerställa att kontroller av föreningar och utbetalningar tar hänsyn till riskerna för välfärdsbrott samt
- att riktlinjer för normerade bidrag följs och att dessa bidrag följs upp utifrån bedrägeririsker.

Vidare rekommenderades idrotts- och fritidsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, äldre- och omsorgsnämnden och socialnämnden att i styrande dokument, såsom delegationsordningen, tydliggöra vem som beslutar om återkrav.

Av åtgärderna i kommunrevisionens granskning har följande kommungemensamma åtgärder genomförts eller påbörjats under ledning av kommunstyrelsens trygghets- och hållbarhetsavdelning:

- Revidering av rutin för handläggning av momentet ”Godkänd aktör” och en ökad samverkan vid bedömning av om en förening ska godkännas.
- Kartläggning av förvaltningarnas aktuella rutiner och arbetssätt för uppföljning av föreningsbidrag, inklusive hantering av misstankar om felaktiga utbetalningar.
- Under 2026 har arbetet fortsatt med att ta fram förslag på gemensamma checklistor för bidragsprocessens olika steg, inklusive momenten utlysning av bidrag, bedömning av ansökan, uppföljning av utbetalade bidrag och fördjupad kontroll av föreningarnas ekonomi, verksamhet och företrädare.

Utöver det kommungemensamma arbetet har förvaltningens enhet för samverkan med föreningslivet genomfört ett parallellt utvecklingsarbete för att förebygga och förhindra felaktiga utbetalningar och oegentligheter inom nämndens föreningsbidrag.

- Framtagande av reviderade riktlinjer för arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag antogs av nämnden i september 2025.
- Ändrad delegationsordning. Enheten saknar egen delegation. Beslut om föreningsbidrag fattas av avdelningschef, förvaltningsdirektör, arbetsutskott eller nämnd.
- Genomförande av grundläggande kompetensutveckling inom områdena mutor, jäv och otillåten påverkan.
- Förtydligande av ansökningsformulär vilket bland annat har underlättat i dialogen med föreningarna om godtagbara och icke godtagbara kostnader.
- En löpande dialog med föreningar i ansökningsskedet avseende innehåll och budget för alla föreningar som förväntas ansöka om verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser och utvecklings- och projektbidrag.
- Hyresavtal ska bifogas vid ansökan om bidrag till lokalhyra.
- Kontroll av eventuella hyresskulder till kommunen görs inför beslut om bidrag.
- Uppföljning under pågående bidragsperiod. Förvaltningen genomför årligen platsbesök hos alla föreningar som har beviljats verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser och utvecklings- och projektbidrag.
- Framtagande av rutin för motiverad eller slumpmässig stickprovskontroll av arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag. Varje år görs en fördjupad kontroll av minst tre föreningar som beviljats bidrag från nämnden föregående år.

Återredovisning av nämndens föreningsbidrag

Återredovisning av genomförd verksamhet ska ske inom två månader efter avslutad bidragsperiod (som regel senast den 28 februari). De bidrag som ska återredovisas är verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser samt utvecklings- och projektbidrag. Återredovisningen görs på särskild mall. Återredovisningarna av nämndens bidrag för 2025 anmälades till nämndens sammanträde i juni i år. Alla återredovisningar har godkänts av förvaltningen. I några fall har godkännandet föregåtts av begäran om komplettering eller förtydligande.

Uppföljning av idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Ett idéburet offentligt partnerskap är en samverkansform som bygger på tillit, transparens och samarbete. Uppföljning av ett partnerskap och parternas åtaganden

sker på den aktuella styrgruppens möten två gånger per år. Den ideella föreningen lämnar årligen in sin verksamhetsredovisning.

Vanligtvis genomför förvaltningen också en utvärdering av överenskommelsens insatser, mål och resultat. Styrgruppen beslutar närmare om hur utvärderingen ska genomföras och utvärderingen presenteras för nämnden.

Motiverad eller slumpmässig stickprovskontroll av arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag

Sedan 2025 genomförs årligen motiverade eller slumpmässiga stickprovskontroll av ett urval av de föreningar som föregående år beviljats föreningsbidrag. Kontrollen görs genom kontakt med föreningen och inhämtande av uppgifter från Skatteverket och Kronofogden.

De uppgifter som granskas är bland annat föreningens resultat- och balansräkning, skattekontoutdrag, om det finns några skulder registrerade på föreningen och verifikation på större inkomster och utgifter så som hyra eller löneutbetalningar. Även föreningens företrädare kontrolleras.

Stickprovskontrollerna för 2025 uppmärksammade ett behov av att förtydliga reglerna kring resekostnader samt lön, ersättning och arvode till föreningarnas volontärer. Alla stickprov godkändes efter komplettering.

Övriga kontroller

Alla föreningar ska varje år ladda upp föreningens senaste årsmöteshandlingar i kommunens system för bokning och bidrag. I samarbete med övriga förvaltningar kontrolleras att handlingarna är kompletta. Vanliga brister som föranleder komplettering är att årsmöteshandlingarna inte är underskrivna eller att det saknas en separat resultat- respektive balansräkning.

Utöver stickprovskontroller enligt ett årshjul genomförs fördjupad granskning eller kontroll på förekommen anledning eller vid inkommen synpunkt från allmänhet eller medlemmar. Förvaltningen genomför också omvärldsbevakning. På så sätt uppmärksammade förvaltningen att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har återkrävt bidrag från Eritreanska riksförbundet utifrån att föreningen inte bedömdes uppfylla myndighetens demokratikriterier (MUCF Dnr 0783/23, 1543/24, 1544/24). MUCF:s beslut baseras bland annat på uppgifter från Säkerhetspolisen. Bristerna i efterlevnad av demokratikriterierna handlar om att riksförbundet och dess medlemsförening Eritreanska föreningars kulturforum har konkreta kopplingar till den eritreanska regimen, samlar in ekonomiska medel till den eritreanska staten samt sprider den eritreanska regimens budskap och upprätthåller regimlojala nätverk inom diasporan. Eritreanska föreningars kulturforum anordnar den skandinaviska eritreanska festivalen i Stockholm.

Förvaltningen har efter granskning kunnat påvisa att två eritreanska föreningar i Uppsala¹ har deltagit i den skandinaviska eritreanska festivalen i Stockholm och att en av dem är medlem i Eritreanska riksförbundet. Eftersom föreningarna har samarbeten med kopplingar till den eritreanska staten bedöms de inte uppfylla Uppsala kommuns

¹ Eritreanska förbundet i Uppsala och Eritreanska kvinnorättsföreningen i Uppsala

demokratikriterium. De två föreningarna har föregående år beviljats bidrag från arbetsmarknadsnämnden men har nekats bidrag för 2026.

Samarbete mellan förvaltningarna och utveckling framåt

Alla bidragsgivande nämnder deltar i ett förvaltningsövergripande handläggarnätverk. I nätverket diskuteras handläggnings- och utvecklingsfrågor och flera kompetenshöjande aktiviteter har genomförts för handläggarnätverkets medlemmar. Exempel på kompetenshöjande aktiviteter som har genomförts under 2026 är:

- webbseminarium tillsammans med Skatteverkets enhet för föreningar,
- utbildning i föreningars ekonomi,
- workshop ”att tänka som en kriminell” under ledning av enheten för brottsförebyggande och säkerhet samt
- studiebesök på Västerås hållbarhetsenhet som ansvarar för bland annat trygghetsfrågor och stadens idéburna offentliga partnerskap.

Den bästa förebyggande åtgärden är en regelbunden dialog med föreningarna. Förvaltningen planerar att årligen bjuda in till dialogforum med föreningslivet. Förvaltningen kommer också att bibehålla de enskilda dialogerna inför och under ansökningsperioden liksom den löpande uppföljningen av beviljad verksamhet.

För att ytterligare utveckla kontrollarbetet krävs ett verksamhetssystem som bättre stödjer verksamhetens behov av dokumentation, uppföljning och kontroll. Förvaltningen har en pågående dialog med kommunledningskontoret i denna fråga.